

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Φραγκίσκος Παρασύρης-Βουλευτής Ν.Ηρακλείου

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

Υποδομών και Μεταφορών
Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Εσωτερικών

Θέμα: «Αξιοποίηση πηγών Αλμυρού ποταμού στο Δήμο Μαλεβιζίου της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου»

Η πηγή του Αλμυρού εντός της Δημοτικής Ενότητας Γαζίου του Δήμου Μαλεβιζίου αποτελεί τη μεγαλύτερη καρστική πηγή της Κρήτης και μια από τις μεγαλύτερες στον κόσμο.

Μεγάλες ποσότητες υδατικών πόρων που κατεισδύουν από τον Ψηλορείτη, μέσω υπογείων σπηλαίων και καρστικών στοών οδηγούνται στον Αλμυρό ποταμό. Το νερό είναι υφάλμυρο και κυμαίνεται από 3 έως 40 m³/ ανά δευτερόλεπτο. Στην ουσία από τον Αλμυρό, οδηγούνται στη θαλάσσια περιοχή των Λινοπεραμάτων περί τα 275 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού (ή περίπου 753.000 κυβικά ανά ημέρα). Πρόκειται για ποσότητα που καλύπτει το 50% της συνολικής κατανάλωσης νερού στην Κρήτη. Το νερό αυτό αναμειγνύεται με θαλασσίνο και μετατρέπεται σε υφάλμυρο.

Η συζήτηση και οι προσπάθειες για την αξιοποίηση του Αλμυρού, μέσω της αφαλάτωσης ξεκίνησαν στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Τον Αύγουστο του 2009 εγκαινιάστηκε η πρώτη μονάδα αφαλάτωσης με παραγωγή 1.000 m³, το οποίο προωθήθηκε στο δίκτυο ύδρευσης.

Το 2023 ο Δήμος Μαλεβιζίου και η ΔΕΥΑΜ (Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Μαλεβιζίου) εγκαινίασε τη νέα μονάδα αφαλάτωσης εκχέοντας στα δίκτυα ύδρευσης 3.000 επιπλέον m³ νερού. Πρόκειται για ένα έργο κομβικής σημασίας, καθώς επιλύθηκαν σημαντικά θέματα για την ύδρευση της περιοχής. Επισημαίνεται πως ο Δήμος Μαλεβιζίου έχει εξασφαλίσει τις εγκρίσεις για την επέκταση της μονάδας στα 11.000 m³ νερού.

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι η αξιοποίηση του Αλμυρού ποταμού θα συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην επίλυση των προβλημάτων ύδρευσης, σχεδόν όλου του Βόρειου μετώπου της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου, συμπεριλαμβανομένων κατά κύριο λόγο των Δήμων Μαλεβιζίου και Ηρακλείου.

Παρόλα αυτά και ενώ το Ηράκλειο βρίσκεται αντιμέτωπο με μια από τις χειρότερες υδρολογικές περιόδους των τελευταίων χρόνων, με την κατάσταση στα φράγματα να είναι οριακή, με το σύνολο των Δήμων να έχουν ήδη ανακοινώσει ειδικά και έκτακτα σχέδια διαχείρισης και εξοικονόμησης του νερού κατά τη θερινή περίοδο, είναι τουλάχιστον αντιφατικό το γεγονός ότι επί δεκαετίες συζητιέται και μελετάται η αξιοποίηση του Αλμυρού, χωρίς ουσιαστικά αποτελέσματα.

Αρκετές έρευνες και μελέτες έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα, ότι η πηγή του Αλμυρού και το αναξιοποίητο υδατικό στοιχείο της που χύνεται στη θάλασσα, θα μπορούσε να επιλύσει οριστικά το υδρευτικό έλλειμμα των παραπάνω Δήμων.

Αντί αυτού κάθε προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος εστιάζει, κυρίως, στις γεωτρήσεις όπου το κόστος άντλησης είναι αδόκιμο και ασύμφορο.

Για την αξιοποίηση του Αλμυρού, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, απέρριψε την αφαλάτωση ως «ακριβή λύση», αξιοποιώντας δεδομένα από το Ισραήλ, όπου το θαλασσινό νερό που αφαλατώνεται περιέχει 20 φορές περισσότερο αλάτι από αυτή του Αλμυρού. Στην ίδια μελέτη προκρίθηκε ως ενδεδειγμένη λύση, η δημιουργία φράγματος στη φυσική λίμνη του συγκεκριμένου οικοσυστήματος. Η μελετητική ομάδα απορρίπτοντας την αφαλάτωση αναφέρει ότι προκρίνει «άντληση του γλυκού νερού όποτε εκρέει από τον Αλμυρό, δηλαδή για 46 μέρες τον χρόνο και τη μεταφορά του στο δίκτυο της ΔΕΥΑΗ, συνολική ποσότητα 1,65 εκατ. κυβικών. Ως δεύτερη καλύτερη λύση προτείνεται η μεταφορά του νερού του Αλμυρού, όποτε αυτό εκρέει γλυκό, σε ταμιευτήρα, δηλαδή σε ένα νέο φράγμα που θα πρέπει να φτιαχτεί ή να συνδεθεί, όπως για παράδειγμα τον Αποσελέμη, χωρητικότητας 21 εκατ. Κυβικών».

Επειδή την τρέχουσα περίοδο υπάρχει έντονη συζήτηση από την Περιφέρεια Κρήτης και τους Δήμους για τη διαχείριση των υδάτων, ενώ παράλληλα έχει ανακοινωθεί και η εκπόνηση σχετικής μελέτης, ενός master plan από την ολλανδική εταιρεία HVA για τη διαχείριση των υδάτων και στην Κρήτη».

Επιπρόσθετα και σύμφωνα με δημοσιεύματα στον Τύπο «ένα εργοστάσιο αφαλάτωσης θα κοστίζει 41 εκατ. ευρώ, υπολογίζοντας σε τιμές Ισραήλ που αφαλατώνει θάλασσα την αφαλάτωση από τον Αλμυρό, που έχει πολύ μικρότερη αλατότητα. Σύμφωνα με αυτά, η μονάδα αφαλάτωσης 3.000 κυβικών κοστίζει 950.000 ευρώ, δηλαδή 316 ευρώ το κυβικό, και όσο μεγαλώνει η παραγωγή, η τιμή αυτή πέφτει. Μάλιστα, στη σημερινή λειτουργούσα μονάδα αφαλάτωσης στο Μαλεβίτσι, αυτή τη στιγμή το κυβικό κοστίζει 0,26 ευρώ και με τη χρήση φωτοβολταϊκών η τιμή θα πέσει στο 0,18, ενώ η τιμή πώλησης του νερού από τον ταμιευτήρα του Αποσελέμη φτάνει τώρα για παράδειγμα προς τη ΔΕΥΑΗ τα 0,30

Τελευταία βαθμολογήθηκε η αφαλάτωση ως ακριβή λύση, αναφέροντας ότι για 41.000 κυβικά θα κοστίζει 41 εκατ. ευρώ, ενώ η πραγματική τιμή θα είναι περίπου στο 1/3 από αυτό που υπολόγισε η μελετητική ομάδα, βγάζοντας εκτός συναγωνισμού την αφαλάτωση και προκρίνοντας αγωγούς και φράγματα.

Τονίζεται δε, πως ο Δήμος Ηρακλείου και Μαλεβιζίου βρίσκονται σε στενή συνεργασία, εξετάζοντας τα δεδομένα και αξιολογώντας θετικά τη λύση της αφαλάτωσης.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάσθε κ. Υπουργοί,

1. Πως αξιολογείτε τη μελέτη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, η οποία απορρίπτει τη λύση της αφαλάτωσης για την αξιοποίηση των πηγών του Αλμυρού;
2. Υπάρχει και αν ναι, ποιο είναι το σχέδιο των ερωτώμενων Υπουργείων για την αξιοποίηση του Αλμυρού, προς επίλυση των υδρευτικών ελλειμμάτων των Δήμων Μαλεβιζίου και Ηρακλείου;
3. Πότε αναμένεται να παραδοθεί στους φορείς της Κρήτης το master plan που ετοιμάζει η HVA International για τη διαχείριση των υδάτων στην Κρήτη; Στις κατευθυντήριες γραμμές για τη σύνταξή του έχει κατατεθεί πρόταση για τον Αλμυρό ποταμό;

4. Σε περίπτωση που κατατεθεί επίσημο αίτημα από το Δήμο Μαλεβιζίου και Ηρακλείου για την αφαλάτωση στον Αλμιυρό πώς σκοπεύετε να το αξιολογήσετε; Τα ερωτώμενα Υπουργεία έχουν συγκεκριμένη θέση επί του ζητήματος και ποια είναι αυτή;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης